

Hem>Domstolsförfaranden>Tvistemål>Erkännande och verkställighet av domar>Hur ser man till att domstolsavgöranden verkställs?

Jak doprowadzić do wykonania orzeczenia

Polen

1 Co oznacza wykonywanie orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych?

Problematyka wykonywania orzeczeń w sprawach cywilnych w tym handlowych uregulowana jest ustawą z dnia 17 listopada 1964 r. *Kodeks postępowania cywilnego* (Dz.U. Z 2021 r. poz. 1805 z późn. zm.) (dalej - kpc).

Egzekucja to zastosowanie przez powołane do tego organy państwowe przewidzianych prawem środków przymusu w celu uzyskania na podstawie tytułu wykonawczego należnego wierzycielowi świadczenia. Właściwe postępowanie egzekucyjne rozpoczyna się z chwilą złożeniem wniosku o wszczęcie egzekucji.

Podstawą egzekucji jest tytuł wykonawczy. Co do zasady, tytułem wykonawczym jest tytuł egzekucyjny zaopatrzony w klauzulę wykonalności (art. 776 kpc). Klauzula wykonalności nie jest wymagana w przypadku niektórych orzeczeń sądów państw członkowskich Unii Europejskiej oraz pochodzących z tych państw ugód i dokumentów urzędowych, o których mowa w art. 1153 (14) kpc. Orzeczenia te, ugody i dokumenty urzędowe, jeżeli spełniają warunki o których mowa w w/w przepisie, stanowią tytuł wykonawczy z którym wierzyciel może udać się bezpośrednio do organu egzekucyjnego.

W postępowaniu egzekucyjnym występują dwa rodzaje organów:

organy procesowe - w postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu (przewodniczący, sąd rejonowy, okręgowy i apelacyjny, referendarz sądowy).

organy egzekucyjne - we właściwym postępowaniu egzekucyjnym i są nimi sądy rejonowe i komornicy (art. 758 kpc).

Uczestnikami postępowania, zarówno w postępowaniu klauzulowym jak i właściwym postępowaniu egzekucyjnym są wierzyciel i dłużnik.

Prawo polskie wyróżnia następujące rodzaje egzekucji:

Egzekucja świadczeń pieniężnych:

z ruchomości

z wynagrodzenia za pracę

z rachunków bankowych

z innych wierzytelności

z innych praw majątkowych

z nieruchomości

ze statków morskich

Egzekucja świadczeń niepieniężnych:

wydanie rzeczy ruchomej;

wydanie nieruchomości;

wykonanie orzeczeń zobowiązujących do złożenia oświadczenia woli, w tym zawarcia umowy (art. 1047 kpc);

egzekucja czynności zastępowalnych, niezastępowalnych i zaniechania (art. 1049-1056 kpc);

Egzekucja świadczeń alimentacyjnych - tytułowi egzekucyjnemu, zasądzającemu alimenty, sąd nadaje klauzulę wykonalności z urzędu. Tytuł wykonawczy doręcza się wówczas wierzycielowi z urzędu. W sprawach, w których zasądzono alimenty, egzekucja może być wszczęta z urzędu na żądanie sądu pierwszej instancji, który sprawę rozpoznawał. Żądanie takie kieruje się do właściwego organu egzekucyjnego. Komornik obowiązany jest z urzędu przeprowadzić dochodzenie w celu ustalenia zarobków i stanu majątkowego dłużnika oraz jego miejsca zamieszkania. Jeżeli środki te okażą się bezskuteczne, organy Policji przeprowadzą na wniosek komornika czynności w celu ustalenia miejsca zamieszkania i miejsca pracy dłużnika. Dochodzenie powinno być przeprowadzone okresowo w odstępach nie dłuższych niż 6 miesięcy. Jeżeli w jego wyniku nie zostaną ustalone dochody dłużnika ani jego majątek, komornik składa wniosek do sądu o nakazanie dłużnikowi wyjawienia majątku. W razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy komornik z urzędu składa wniosek do Krajowego Rejestru Sądowego o wpis dłużnika do rejestru dłużników niewypłacalnych. Bezskuteczność egzekucji nie stanowi podstawy umorzenia postępowania.

2 Jakie organy są właściwe w zakresie wykonywania orzeczeń?

Zgodnie z art. 758 kpc sprawy egzekucyjne należą do właściwości sądów rejonowych i działających przy tych sądach komorników.

3 Jakie warunki muszą być spełnione, aby można było wydać tytuł wykonawczy?

Zgodnie z artykułem 803 kpc tytuł wykonawczy stanowi podstawę do prowadzenia egzekucji o całe objęte nim roszczenie i ze wszystkich części majątku dłużnika, chyba że z treści tytułu wynika co innego. Organ wykonawczy nie jest uprawniony do badania zasadności i wymagalności objętego obowiązkiem tytułu wykonawczego. Ma natomiast obowiązek badać zaskarżalność roszczenia objętego tytułem wykonawczym.

Co do zasady, tytułem wykonawczym jest tytuł egzekucyjny zaopatrzony w klauzulę wykonalności.

Tytułami egzekucyjnymi zgodnie z art. 777 kpc są:

orzeczenie sądu prawomocne lub podlegające natychmiastowemu wykonaniu, jak również ugoda zawarta przed sądem,

orzeczenie referendarza sądowego prawomocne lub podlegające natychmiastowemu wykonaniu,

inne orzeczenia, ugody i akty, które z mocy ustawy podlegają wykonaniu w drodze egzekucji sądowej,

akt notarialny, w którym dłużnik poddał się egzekucji i który obejmuje obowiązek zapłaty sumy pieniężnej lub wydania rzeczy oznaczonych co do gatunku, ilościowo w akcie określonych, albo też wydania rzeczy indywidualnie oznaczonej, gdy w akcie wskazano termin wykonania obowiązku lub zdarzenie, od którego uzależnione jest wykonanie,

akt notarialny, w którym dłużnik poddał się egzekucji i który obejmuje obowiązek zapłaty sumy pieniężnej do wysokości w akcie wprost określonej albo oznaczonej za pomocą klauzuli waloryzacyjnej, gdy w akcie wskazano zdarzenie, od którego uzależnione jest wykonanie obowiązku, jak również termin, od którego wierzyciel może wystąpić o nadanie temu aktowi klauzuli wykonalności,

akt notarialny określony w pkt 4 lub 5, w którym niebędąca dłużnikiem osobistym osoba, której rzecz, wierzytelność lub prawo obciążone jest hipoteką lub zastawem, poddała się egzekucji z obciążonego przedmiotu w celu zaspokojenia wierzytelności pieniężnej przysługującej zabezpieczonemu wierzycielowi.

Oświadczenie dłużnika o poddaniu się egzekucji może być złożone także w odrębnym akcie notarialnym.

Tylko orzeczenia sądowe prawomocne, zaopatrzone w klauzulę wykonalności bądź natychmiast wykonalne (na mocy rygoru natychmiastowej wykonalności nadanego z urzędu lub na wniosek) mogą stanowić tytuł egzekucyjny. Akt notarialny posiada moc tytułu egzekucyjnego, jeżeli odpowiada warunkom wskazanym przez przepisy kpc i prawa o notariacie.

Innymi tytułami egzekucyjnymi są min.: wyciąg z listy wierzytelności w postępowaniu upadłościowym; prawomocna ugoda bankowa; plan podziału sumy uzyskanej przez egzekucję z nieruchomości; bankowy tytuł egzekucyjny przewidziany w przepisach prawa bankowego, lecz dopiero po nadaniu mu przez sąd klauzuli wykonalności; orzeczenia sądów zagranicznych oraz ugody zawarte przed tymi sądami, po stwierdzeniu ich wykonalności przez polski sąd, podczas gdy orzeczenia sądów państw obcych w sprawach cywilnych, nadające się do wykonania w drodze egzekucji, stają się tytułami wykonawczymi po stwierdzeniu ich wykonalności przez sąd polski. Stwierdzenie wykonalności następuje, jeżeli orzeczenie jest wykonalne w państwie, z którego pochodzi, oraz nie istnieją przeszkody określone w art. 1146 § 1 i 2 kpc.

3.1 Postępowanie

Podstawą wszczęcia egzekucji jest tytuł wykonawczy. Tytułowi egzekucyjnemu pochodzącemu od sądu, co do zasady klauzulę wykonalności nadaje sąd w pierwszej instancji, w którym sprawa się toczy (art. 781 § 1 kpc).

Wniosek o nadanie klauzuli wykonalności sąd rozpoznaje niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu trzech dni od dnia jego złożenia we właściwej jednostce (art. 781 § 1 kpc). Tytułowi wydanemu w postępowaniu, które zostało lub mogło być wszczęte z urzędu, sąd nadaje klauzulę wykonalności z urzędu. Nakazowi zapłaty wydanemu w elektronicznym postępowaniu upominawczym, sąd nadaje klauzulę wykonalności z urzędu niezwłocznie po jego uprawomocnieniu się (art. 782 kpc).

Co do zasady wszczęcie egzekucji może nastąpić na wniosek. W sprawach, które mogą być wszczęte z urzędu, egzekucja może być wszczęta z urzędu na żądanie sądu pierwszej instancji, który sprawę rozpoznawał, skierowane do właściwego sądu lub komornika (art. 796 § 2 kpc).

Wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego może złożyć wierzyciel do właściwego sądu rejonowego bądź do komornika sądowego działającego przy tym sądzie. Zażądać wszczęcia egzekucji może także uprawniony do tego organ (sąd lub prokuratura w sprawach dotyczących egzekucji grzywnien, kar pieniężnych, opłat sądowych i kosztów postępowania przysługujących Skarbowi Państwa).

Co do zasady wniosek o wszczęcie egzekucji składa się na piśmie. Do wniosku należy dołączyć tytuł wykonawczy.

Zasady pobierania opłat i ich wysokość reguluje *ustawa z dnia 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych (DZ.U. z 2023 r. poz. 1357)*.

Wyróżnia się następujące opłaty egzekucyjne:

1) opłaty egzekucyjne za przeprowadzenie postępowania egzekucyjnego, wykonanie zabezpieczenia roszczenia lub europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym albo wykonanie postanowienia o zabezpieczeniu środka dowodowego lub nakazującego wydanie środka dowodowego w sprawach własności intelektualnej – w sprawie o egzekucję świadczeń pieniężnych komornik ściąga od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 10% wartości wyegzekwowanego świadczenia. Jeżeli dłużnik, w terminie miesiąca od dnia doręczenia mu zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, wpłaci do rąk komornika lub na jego rachunek bankowy całość lub część egzekwowanego świadczenia, komornik ściąga od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 3% wartości wyegzekwowanego w ten sposób świadczenia. Opłata minimalna od tak zaspokojonego świadczenia wynosi 150 złotych. Jeżeli do wyegzekwowania świadczenia doszło wyłącznie wskutek egzekucji z wierzytelności, rachunku bankowego, wynagrodzenia za pracę lub świadczeń z zabezpieczenia społecznego albo na skutek spełnienia świadczenia przez dłużnika do rąk komornika lub na jego rachunek bankowy po upływie terminu miesiąca od dnia doręczenia mu zawiadomienia o wszczęciu egzekucji opłata minimalna wynosi 200 złotych.

Jeżeli do wyegzekwowania świadczenia doszło w inny sposób, niż opisany wyżej, opłata minimalna wynosi 300 złotych.

Opłata stała od wniosku o wszczęcie egzekucji wydania rzeczy ruchomej wynosi 400 złotych. Opłata stała od wniosku o wszczęcie egzekucji wprowadzenia w posiadanie nieruchomości służącej do zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych dłużnika albo opróżnienia lokalu lub pomieszczenia służącego do zaspokojenia takich potrzeb wynosi 1500 złotych. Opłata stała od wniosku o wszczęcie egzekucji wprowadzenia w posiadanie innej nieruchomości albo opróżnienia innego lokalu lub pomieszczenia wynosi 2000 złotych. Jeżeli nieruchomość, lokal lub pomieszczenie są wykorzystywane przez dłużnika wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, wskazana opłata 2000 złotych, powiększa się o opłatę w wysokości 1000 złotych od drugiej i każdej kolejnej izby wchodzącej w skład nieruchomości, lokalu lub pomieszczenia, którego ma dotyczyć egzekucja. Łączna opłata nie może być wyższa niż 30 000 złotych.

Opłata stała za:

wprowadzenie syndyka masy upadłości albo zarządcy w posiadanie majątku,

wprowadzenie zarządcy w zarząd nieruchomości,

zabezpieczenie środka dowodowego w postępowaniu w sprawach własności intelektualnej,

wydanie środka dowodowego w postępowaniu w sprawach własności intelektualnej - wynosi 400 złotych.

Opłata stała za udział w usunięciu oporu dłużnika oraz wykonanie polecenia sądu w sprawie osadzenia dłużnika w areszcie wynosi 1000 złotych.

Jeżeli dłużnik spełni świadczenie stwierdzone w tytule wykonawczym najpóźniej na 3 dni przed planowanym wykonaniem tytułu wykonawczego, komornik zwraca wierzycielowi 50% uiszczonej opłaty. Jeżeli spełnienie świadczenia przez dłużnika nastąpiło przed doręczeniem dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji albo wezwania do dobrowolnego wykonania obowiązku, komornik zwraca wierzycielowi część uiszczonej opłaty przekraczającą kwotę 200 złotych.

2) opłaty za przeprowadzenie innego postępowania albo dokonanie innych czynności - Opłata stała od wniosku o:

wykonanie postanowienia o zabezpieczeniu spadku,

sporządzenie spisu inwentarza - wynosi 400 złotych.

Opłata stała od zlecenia sądu albo wniosku powoda o bezpośrednie i osobiste doręczenie pism wynosi 60 złotych. Opłatę pobiera się za doręczenie na jeden adres oznaczonego pisma w sprawie, niezależnie od liczby adresatów tego pisma tam zamieszkałych i liczby podjętych prób doręczenia. Opłata stała od wniosku o podjęcie czynności zmierzających do ustalenia aktualnego adresu zamieszkania adresata wynosi 40 złotych. Opłata stała za sporządzenie protokołu stanu faktycznego wynosi 400 złotych.

3.2 Główne warunki

Wszczęcie egzekucji następuje na wniosek wierzyciela, do którego dołączono tytuł wykonawczy. Ważne jest aby w treści wniosku wskazać dłużnika. Wierzyciel może wskazać sposób przeprowadzenia egzekucji tj. wskazać prawo majątkowe, z którego egzekucja ma być przeprowadzona. Przy egzekucji z nieruchomości dodatkowo wymagane jest oznaczenie księgi wieczystej nieruchomości. W przypadku egzekucji z ruchomości nie ma potrzeby bliższego oznaczania przedmiotu, taka bowiem egzekucja obejmuje w zasadzie wszystkie ruchomości będące w majątku dłużnika.

4 Przedmiot i charakter środków egzekucyjnych

4.1 Jakie składniki majątku mogą podlegać egzekucji?

Egzekucja może zostać przeprowadzona na przedmiotach wchodzących w skład majątku dłużnika, tj. ruchomości, nieruchomości, wynagrodzenie za pracę, rachunki bankowe, ułamkowa część nieruchomości, statki morskie, inne wierzytelności oraz prawa majątkowe dłużnika.

Art. 829 - 831 kpc wprowadzają pewne ograniczenia przedmiotów, na których egzekucja może zostać przeprowadzona. Zgodnie z tym przepisem przedmiotami wyłączonymi spod egzekucji są min.: przedmioty urządzenia domowego, pościel, bielizna i ubranie codzienne, niezbędne dla dłużnika i będących na jego utrzymaniu członków jego rodziny, a także ubranie niezbędne do pełnienia służby lub wykonywania zawodu; zapasy żywności i opału niezbędne dla dłużnika i będących na jego utrzymaniu członków jego rodziny na okres jednego miesiąca; narzędzia i inne przedmioty niezbędne do osobistej pracy zarobkowej dłużnika oraz surowce niezbędne dla niego do produkcji na okres jednego tygodnia, z wyłączeniem jednak pojazdów mechanicznych. Poza kpc występują również ustawy, które przewidują jakie należności i w jakim zakresie nie podlegają egzekucji (np. kodeks pracy określa w jakim zakresie wynagrodzenie ze stosunku pracy podlega egzekucji)

4.2 Jakie skutki mają środki egzekucyjne?

Tytuł wykonawczy stanowi podstawę do przeprowadzenia egzekucji na całe objęte nim roszczenie i ze wszystkich części majątku dłużnika, chyba że z treści tytułu wynika co innego.

Dłużnik ma prawo zarządzać swoim mieniem, chyba że sąd pozbawi go takiego prawa.

Po wszczęciu egzekucji z **ruchomości** komornik zajmuje je i spisuje protokół z zajęcia. Zajęcie ma ten skutek, że rozporządzenie nieruchomością po zajęciu nie ma wpływu na dalszy bieg postępowania, a postępowanie egzekucyjne z zajętej nieruchomości może być przeprowadzone również przeciwko nabywcy. Komornik jednak może z ważnych przyczyn w każdym stanie postępowania oddać zajęte ruchomości pod dozór innej osoby, nie wyłączając wierzyciela.

Przy egzekucji z **nieruchomości** komornik najpierw wzywa dłużnika żeby zapłacił dług w terminie 2 tygodni pod rygorem przystąpienia do opisu i oszacowania nieruchomości. Rozporządzenie nieruchomością po jej zajęciu nie ma wpływu na dalsze postępowanie. Nabywca może uczestniczyć w postępowaniu w charakterze dłużnika.

W przypadku gdyż dłużnik ma obowiązek **zaniechać** pewnej czynności lub nie przeszkadzać czynności wierzyciela, sąd na wniosek wierzyciela nałoży na niego grzywnę jeżeli działał wbrew temu obowiązkowi, z zamianą na karę aresztu na wypadek jej niezapłacenia.

4.3 Jak długo obowiązują takie środki?

W kpc brak jest ograniczenia czasowego wniosku o egzekucję. Jednakże prawo polskie przewiduje, że roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczeniem sądu polubownego, jak również roszczenie stwierdzone ugodą zawartą przed sądem albo przed sądem polubownym albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd, przedawnia się z upływem lat sześciu, chociażby termin przedawnienia roszczeń tego rodzaju był krótszy (art.125 §1 kodeksu cywilnego). Jeżeli stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenie okresowe, roszczenie o świadczenie okresowe należne w przyszłości przedawnia się z upływem lat trzech.

Wniosek egzekucyjny podlega badaniu przez uprawniony organ pod względem zachowania warunków formalnych oraz jego dopuszczalności / zasadności. Niespełnienie określonych warunków może skutkować zwrotem wniosku lub umorzeniem egzekucji.

5 Czy istnieje możliwość odwołania od takiego środka?

Uczestnicy postępowania mogą zaskarżyć postanowienie sądu w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności.

We właściwym postępowaniu egzekucyjnym wyróżnić można min. następujące środki zaskarżenia:

skarga na czynności komornika sądowego (do sądu rejonowego, dotyczy także sytuacji zaniechania przez komornika czynności. Skargę może wnieść strona lub osoba, której prawa zostały przez czynność lub zaniechanie komornika naruszone bądź zagrożone. Termin do wniesienia skargi wynosi tydzień od dnia czynności lub dnia gdy strona lub osoba dowiedziała się o jej zaniechaniu),

zażalenie na postanowienie sądu (skarga na postanowienie referendarza sądowego) co do nadania klauzuli wykonalności (art. 795 kpc - termin do jego wniesienia biegnie dla wierzyciela od daty wydania mu tytułu wykonawczego lub postanowienia odmownego, dla dłużnika - od daty doręczenia mu zawiadomienia o wszczęciu egzekucji),

zażalenie na postanowienie sądu o stwierdzeniu wykonalności europejskiego nakazu zapłaty (art. 795 (5) kpc),

zażalenie na postanowienie sądu co do zawieszenia lub umorzenia postępowania (art. 828 kpc),

zażalenie na postanowienie sądu w przedmiocie ograniczenia egzekucji (art. 839 kpc),

postanowienie sądu w przedmiocie ograniczenia egzekucji i zażalenie na to postanowienie (art. 839 kpc),

powództwa przeciwegzekucyjne dłużnika (art. 840-843 kpc),

zażalenia na postanowienie sądu co do zwrotów wydatków dozorczy (art. 859 kpc),

zażalenie na postanowienie sądu dotyczące opisu i oszacowania przy egzekucji z nieruchomości (art. 950 kpc),

ustna skarga na czynności komornika w toku licytacji zgłoszona nadzorującemu (art. 986 kpc),

zażalenie na postanowienie sądu o przybiciu (art. 997 kpc),

zarzuty na plan podziału sumy uzyskanej z egzekucji (w ciągu dwóch tygodni od daty zawiadomienia organu egzekucyjnego, który go sporządził (art. 998 kpc),

zażalenie na postanowienie sądu w przedmiocie rozstrzygnięcia zarzutów na plan podziału (art.1028 kpc);

zażalenie na postanowienie sądu co do wezwania dłużnika do wykonania czynności (art. 1055 kpc);

zażalenie na postanowienie sądu w przedmiocie wyłączenia rzeczy spod zajęcia w egzekucji z udziałem Skarbu Państwa (art. 1061 § 2 kpc).

6 Czy istnieją ograniczenia dotyczące wykonywania orzeczeń, w szczególności odnoszące się do ochrony dłużnika lub terminów?

Zgodnie z art. 829 kpc nie podlegają egzekucji:

przedmioty urządzenia domowego, pościel, bielizna i ubranie codzienne, niezbędne dla dłużnika i będących na jego utrzymaniu członków jego rodziny, w szczególności lodówka, pralka, odkurzacz, piekarnik lub kuchenka mikrofalowa, płyta grzewcza służąca podgrzewaniu i przygotowywaniu posiłków, łóżka, stół i krzesła w liczbie niezbędnej dla dłużnika i jego domowników oraz po jednym źródle oświetlenia na izbę, chyba że są to przedmioty, których wartość znacznie przekracza przeciętną wartość nowych przedmiotów danego rodzaju;

ubranie niezbędne do pełnienia służby lub wykonywania zawodu;

zapasy żywności i opału niezbędne dla dłużnika i będących na jego utrzymaniu członków jego rodziny na okres jednego miesiąca;

jedna krowa lub dwie kozy albo trzy owce potrzebne do wyżywienia dłużnika i będących na jego utrzymaniu członków jego rodziny wraz z zapasem paszy i ściółki do najbliższych zbiorów;

narzędzia i inne przedmioty niezbędne do osobistej pracy zarobkowej dłużnika oraz surowce niezbędne dla niego do produkcji na okres jednego tygodnia, z wyłączeniem jednak pojazdów mechanicznych;

u dłużnika pobierającego regularną stałą płacę – pieniądze w kwocie, która odpowiada niepodlegającej egzekucji części płacy za czas do najbliższego terminu wypłaty, a u dłużnika nieotrzymującego stałej płacy – pieniądze niezbędne dla niego i jego rodziny na utrzymanie przez dwa tygodnie;

przedmioty niezbędne do nauki, papiery osobiste, odznaczenia i przedmioty służące do wykonywania praktyk religijnych oraz przedmioty codziennego użytku, które mogą być sprzedane tylko znacznie poniżej ich wartości, a dla dłużnika mają znaczną wartość użytkową;

produkty lecznicze w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2008 r. Nr 45, poz. 271, z późn. zm.26))

niezbędne do funkcjonowania podmiotu leczniczego w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej przez okres trzech miesięcy oraz niezbędne do jego

funkcjonowania wyroby medyczne w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 maja 2010 r. o wyrobach medycznych (Dz. U. Nr 107, poz. 679 oraz z 2011 r. Nr 102, poz. 586 i Nr 113, poz. 657);

przedmioty niezbędne ze względu na niepełnosprawność dłużnika lub członków jego rodziny.

Zgodnie z art. 831 § 1 nie podlegają egzekucji:

sumy i świadczenia w naturze wyasygnowane na pokrycie wydatków lub wyjazdów w sprawach służbowych;

sumy przyznane przez Skarb Państwa na specjalne cele (w szczególności stypendia, wsparcia), chyba że wierzytelność egzekwowana powstała w związku z urzeczywistnieniem tych celów albo z tytułu obowiązku alimentacyjnego;

środki pochodzące z programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 *ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych* (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, 938 i 1646), chyba że wierzytelność egzekwowana powstała w związku z realizacją projektu, na który środki te były przeznaczone;

prawa niezbywalne, chyba że możliwość ich zbycia wyłączono umową, a przedmiot świadczenia nadaje się do egzekucji albo wykonanie prawa może być powierzone komu innemu;

świadczenia z ubezpieczeń osobowych oraz odszkodowania z ubezpieczeń majątkowych, w granicach określonych w drodze rozporządzenia przez Ministrów Finansów i Sprawiedliwości; nie dotyczy to egzekucji mającej na celu zaspokojenie roszczeń z tytułu alimentów;

świadczenia z pomocy społecznej w rozumieniu przepisów *ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej* (Dz. U. z 2013 r. poz. 182, ze zm.);

wierzytelności przypadające dłużnikowi z budżetu państwa lub od Narodowego Funduszu Zdrowia z tytułu udzielania świadczeń opieki zdrowotnej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, ze zm.) przed ukończeniem udzielania tych świadczeń, w wysokości 75% każdorazowej wypłaty, chyba że chodzi o wierzytelności pracowników dłużnika lub świadczeniodawców, o których mowa w art. 5 pkt 41 lit. a i b ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;

sumy przyznane orzeczeniem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, jeżeli egzekwowana wierzytelność przysługuje Skarbowi Państwa;

świadczenie integracyjne w rozumieniu ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 176);

wierzytelności przysługujące spółdzielni mieszkaniowej wobec członków spółdzielni i osób niebędących członkami spółdzielni, którym przysługuje spółdzielcze prawo do lokalu albo własność lokalu, z tytułu opłat, o których mowa w art. 4 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1208), jak również środki, będące w dyspozycji spółdzielni w związku z wnoszeniem tych opłat, chyba że wierzytelność egzekwowana powstała w związku z wykonaniem przez wierzyciela zobowiązań, które miały być zaspokojone z opłat, o których mowa w art. 4 tej ustawy.

Zgodnie z art. 833 § 1 kpc wynagrodzenie ze stosunku pracy podlega egzekucji w zakresie określonym w przepisach *ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - kodeks pracy* (Dz.U. z 2020 r. poz. 1320 t.j.) (dalej k.p.). Przepis ten stosuje się odpowiednio do zasiłków dla bezrobotnych, dodatków aktywizacyjnych, stypendiów oraz dodatków szkoleniowych, wypłacanych na podstawie przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Zgodnie z art. 87 (1) § 1 k.p. wolna od potrąceń jest kwota wynagrodzenia za pracę w wysokości:

1) minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie odrębnych przepisów, przysługującego pracownikom zatrudnionym w pełnym wymiarze czasu pracy, po odliczeniu składek na ubezpieczenia społeczne oraz zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych – przy potrącaniu sum egzekwowanych na mocy tytułów wykonawczych na pokrycie należności innych niż świadczenia alimentacyjne;

2) 75% wynagrodzenia określonego w pkt 1 – przy potrącaniu zaliczek pieniężnych udzielonych pracownikowi;

3) 90% wynagrodzenia określonego w pkt 1 – przy potrącaniu kar pieniężnych przewidzianych w art. 108 k.p.

Jeżeli pracownik jest zatrudniony w niepełnym wymiarze czasu pracy, kwoty te ulegają zmniejszeniu proporcjonalnie do wymiaru czasu pracy.

Ta strona jest częścią portalu [Twoja Europa](#).

Państwa [opinia](#) na temat przydatności przedstawionych informacji jest dla nas ważna.

This webpage is part of an EU quality network

Ostatnia aktualizacja: 07/11/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.